

Trollhättan

uppdaterat 2022-06-14

Utsläppskällor i Trollhättans kommun

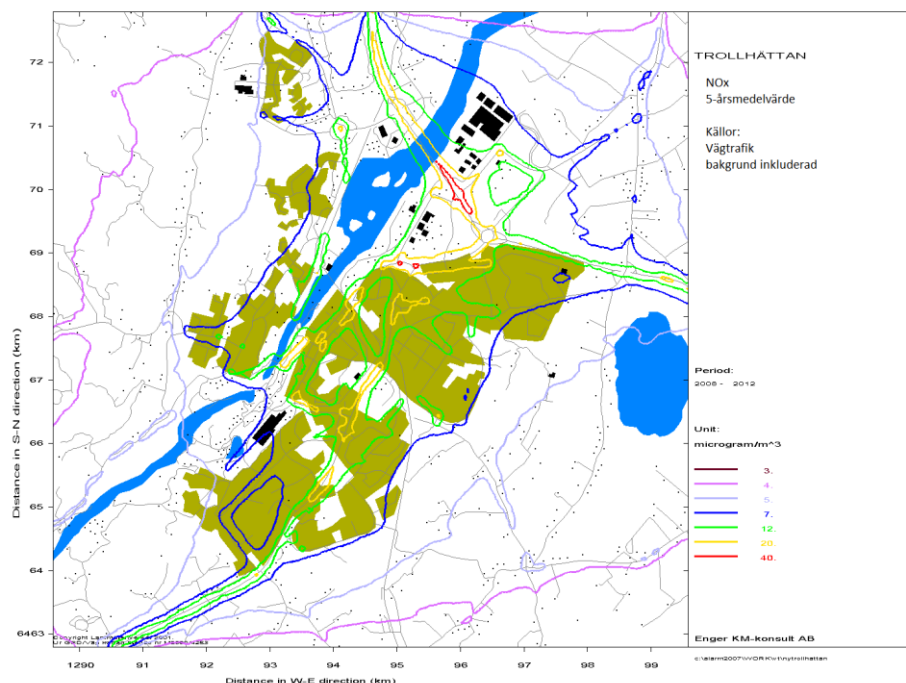
Vägtrafik: Väg 42, 44 och 45 går genom Trollhättans kommun där närmaste bostadshus ligger 19 meter från vägmitt. Årsdygnstrafiken på väg 45 genom Trollhättan är 22 800 fordon där den passerar en skola som ligger 33 m från vägmitt. Punktkällor: I Trollhättan ligger GKN Aerospace som rapporterar utsläpp av 4,1 ton VOC och 24,9 ton NO_x. NEVS rapporterar 0,17 ton VOC. Värmecentralen Lextorp rapporterar utsläpp av 20,1 ton NO_x, 1,7 ton stoft och 7,2 ton SO₂. Värmecentralen Kronogården rapporterar utsläpp av 7 ton NO_x, 0,13 ton stoft och 1,3 ton SO₂. Stallbacka kraftstation rapporterar 0,4 ton NO_x, 0,54 ton SO₂ och 0,008 ton stoft. Stallbacka Värmeverk rapporterar 54 ton NO_x, 7,7 ton SO₂ och 2,9 ton stoft.

Kväveoxider

Mätningar **2002/03** visar att halterna kvävedioxid i gaturum låg något under nedre utvärderingströskeln för miljö kvalitetsnormen som årsmedelvärde. I gaturum (Torggatan) vintertid 23.7 mikrogram NO₂/m³ och sommartid 21.2 mikrogram NO₂/m³. I urban bakgrund (Grevön) var halten vintertid 12.5 mikrogram NO₂/m³. (Nedre utvärderingströskeln är 26 mikrogram NO₂/m³).

Förnyade mätningar **2006/07** av kvävedioxid gav en halt i gaturum på 21 mikrogram NO₂/m³. Kvävedioxidmätningar i gaturum på Torggatan under **2010 och 2014** gav årsmedelvärdet 21 mikrogram NO₂/m³. År **2017** gjordes en likadan mätning som då gav samma årsmedelvärde 19 mikrogram NO₂/m³. År **2021** var årsmedelhalten 15 mikrogram NO₂/m³.

Modellberäkningar av kväveoxider (summan av NO och NO₂) från vägtrafiken ger följande bild av Trollhättan:

Bensen

Mätningar under **2003/04** visar att bensenhalten var 1.7 mikrogram/m³ i gaturum, vilket ligger under miljö kvalitetsnormen som är 5 mikrogram/m³. Dock låg värdet över miljömålet som är 1 mikrogram/m³. Under **2009** mättes VOC som helårsmätningar i gaturum. Då uppmättes en

halt på 1,5 mikrogram/m³. År 2021 mättes bensenhalten i Borås, Skara, Ulricehamn. Där ligger halterna nu mellan 0,43 och 0,63 mikrogram/m³.

Partiklar i luften

Halten partiklar (PM₁₀) mättes **2003/04** i urban miljö som dygnsmedelvärden under månaderna dec-mars. Värdena visade att miljö kvalitetsnormen överskreds (17 mikrogram/m³). Emellertid var uppmätta halter vid den nationella bakgrundsstationen på Råö, Onsalahalvön, lika höga (18 mikrogram/m³), vilket kan tyda på en hög intransport av partiklar från andra länder.

Vintern **2006/07** mättes PM₁₀ i urban bakgrund som månadsprovtagning (intermittent) under 12 månader. Årsmedelvärdet visade på 16 mikrogram/m³.

Under **2008** skedde kontinuerliga mätningar av PM₁₀ under vinterhalvåret både i gaturum (Torggatan) och i urban bakgrund (Storgatan). Haltmedelvärdet för gaturum var 15 mikrogram/m³ och för urban bakgrund 13 mikrogram/m³. Mätningarna visade således att halterna i gaturum översteg övre utvärderingströskeln 14 mikrogram/m³.

2015 mättes PM₁₀ dygnsvis vid Gärdhemsvägen utanför Högsolan. Årsmedelvärdet var 13 mikrogram/m³ och de högsta halterna förekom under en vecka i mars månad. Halterna ligger under nedre utvärderingströskeln.

Bens(a)pyren

Analys av bens(a)pyren har utförts för vinterhalvåret 06/07 Trollhättan med halten 0,18 ng/m³. I SMHI:s nationella kartering av emissioner och halter av bens(a)pyren från vedeldning i småhusområden uppskattas att de högsta halterna i Trollhättans kommun ligger på 0,80 ng/m³. Bedömning: Halten av bens(a)pyren bedöms underskrida miljö kvalitetsnormen utvärderingströsklar.

Tungmetaller

Naturvårdsverket har i en nationell kartering och analys av utsläppskällor och genomförda mätningar bedömt att halterna sannolikt ligger under den nedre utvärderingströskeln i Sverige förutom i närheten av de allra största utsläppskällorna. Luft i Väst har gjort mätningar av arsenik, kadmium, nickel och bly i Borås 2019. Årsmedelvärdena låg långt under MKN och utvärderingströsklarna. Miljö kvalitetsnormerna deras utvärderingströsklar för arsenik, kadmium, nickel och bly bedöms därför inte överskridas.

Svaveldioxid

Diffusionsmätningar har utförts i Luft i Västs område 2008 (april-december) i Lysekil, Tanum, Munkedal, Uddevalla, Mark, Falköping samt Bengtsfors. Resultaten visade att halterna av SO₂ är låga, mellan 0,3 µg/m³ (Falköping) och 1,2 µg/m³ (Nygårdstorget i Bengtsfors) Detta är långt under den nedre utvärderingströskeln vilket även Naturvårdsverket bedömer gäller för Sverige generellt. Svaveldioxidhalten bedöms även nu underskrida miljö kvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Kolmonoxid

Uppmätta halter av kolmonoxid i Sverige är generellt låga och ligger under nedre utvärderingströskeln. Förhållandena i Trollhättans kommun bedöms inte vara annorlunda och därför bedöms kolmonoxidhalten underskrida miljö kvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.